

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS

DICERE VERUM QUID VETAT? ADVERTENTIA

voor de Stad. f 12.

franco per post. f 14.

(Verschijnende driemaal in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIA

15 rechte regel. 100

behoudt zich

De nitsla der stemming over HET PLACET

De overwinning is alzoo behaald; wij hebben gezien, wat de protestantsche partij in ons land nog is en wil, maar wij hebben tevens gezien, wat wij te wachten hebben van die mannen, die reeds jaren lang over vrijheid, over hervorming in onze staatsinstellingen, naar meer vrijzinnige denkbeelden geschoeid, over overwinning, over het ontslaan der Natie van de knellende banden eener tyrannieke voogdijschap schreeuwden, en zich als kampioenen der vrijheid opdeden. Zij hebben de proef moeten ondergaan, en zijn onder de proef bezweken.

Wat staat ons nu te doen?

Alvorens die vraag te beantwoorden moeten wij herinneren aan hetgeen wij in ons nommer van den 19 december 1846, bij eene gelegenheid, toch wij genoopt werden onze gevoelens en beginselen met de meeste openhartigheid, blootteleggen, gezegd hebben:

Strijden willen wij, medestrijden zullen wij, zolang ons daartoe de kracht blijft; maar wij willen waarborgen. Wij willen weten onder welken wapen wij strijden, wij willen weten waarvoor wij strijden en wij willen weten welke de wapenen zijn, waarmede gestreden wordt. Of om duidelijker te spreken; wij willen niet strijden met zoodanigen, die na de overwinning den buit zouden deelen en ons laten toezien; wij willen niet strijden, om aan anderen te bezorgen wat ons zelve wordt onthouden; wij willen niet strijden met al de wapens, die ons in de handen zouden gegeven worden, maar willen, dat ook wij ons gevoelens zullen uitdrukken over de mindere of meerdere veiligheid dier wapens. En van omtrent dit alles een gezond oordeel te kunnen uitbrengen, behoren wij te weten, wie de mannen zijn, welke den strijd aangaard hebben; welk het doel is, dat zij door eene gehoopte overwinning zoeken te bereiken en welke de middelen zijn, die zij tot het behalen dier overwinning willen aanwenden.

Dit ons programma, al zeven maanden geleden geschreven, is steeds ons rigtsnoer geweest en is het ten huidige dage nog en het strekt ons tot genoeg dit te kunnen aanhalen, om ons huidig gedrag geheel te dekken.

Ja wij hebben gestreden, wij hebben mede

gestreden, om datgene te verkrijgen, wat wij voor het heil en het welzijn van ons dierbaar vaderland zoo noodzakelijk achten; wij hebben gestreden om eene grondwetsherziening te erlangen, welke den grondslag moest leggen tot alle andere hervormingen en verbeteringen, waaraan ons land eene zoo groote behoefte heeft. Wij hebben zoo veel in ons was, getracht het oogenblik te bespoedigen, waarop echte vrijheid, onbekrompene constitutionaliteit een nieuw tijdstip voor ons vaderland moesten doen geboren worden. Wij hebben zulks gedaan tegen het gevoel in van velen onzer vrienden, die met dezelfde mate van vertrouwen koesterden in de bedoelingen van hen, met welke wij medestreden; wij hebben het gedaan ondanks de tegen ons ingebrachte beschuldiging van op het sleeptouw te gaan, der zogenaamde vrienden van vrijheid.

Wij deden het, omdat wij ter goeder trouw geloofden aan de opregtheid van die mannen, die steeds den mond vol vrijheid hadden, die voorgaven tot leus gekozen te hebben *vrijheid voor allen en in alles*. Wij deden het, omdat wij geloof sloegen aan hunne woorden, eerder dan ons te laten afschrikken door de wijlaardige aanvallen van eenige organen der democratie en oligarchie: wijl wij in onze goede vrouw, die aanvallen toeschreven aan de woede, dat haar de scepter ontrukkt zou worden, juist door die mannen, op welke zij zouden vermoenen te kunnen rekenen, doch die, door de ware beginselen der vrijheid beziel, aan hare onderdrukkende plannen de hand niet zouden leenen; wij deden het, in één woord, omdat wij in al degenen, die tot den strijd gelogen waren, burgers van een en hetzelfde Vaderland zagen, broeders en bandgenooten, met terzijde stelling van alle andere beweegredenen.

Maar wij deden het ook met het volle behoud onzer onafhankelijkheid; wij stelden onbewimpeld, onze voorwaarden tot den medestrijd, en die voorwaarden drukten, wij duidelijk in de boven aangehaalde woorden uit.

Zijn die voorwaarden vervuld? Maar op die voorwaarden acht geslagen? Het dezer dagen gebeurde antwoorde voor ons!

Neen! bittere, teleurstelling is ons deel geworden. Wij rekenden op vrijzinnigheid en troffen niet dan bekrompenheid en achteruitgang. Wij rekenden op vrijheid, en zij die deze vrijheid moeten helpen stichten en bevorderen,

smeedden ketenen, om ons in de slavernij te dompelen. Wij rekenden op vooruitgang en zij die onze hulp op het verkrijgen daarvan anriepen en aanpamen, beramen den ongehoordsten *achteruitgang*. Wij rekenden op gelijk genot der overwinning; en zij die met ons de overwinning wilden behalen, zoeken na dezelve den buit te deelen en ons te laten toezien, te laten toezien? Neen, ons met de overwonnenen in dezelfde hoijen te knikken.

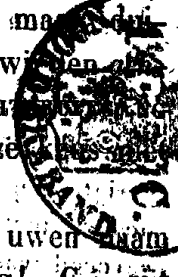
Bittere, ja bittere teleurstelling, welke wij nog meer voor ons vaderland dan voor onszelf betreuren. Trouwens voor onszelf behoeven wij slechts den tijd te betreuren, welke wij met de gedachte van nuttig aan het vaderland en de vrijheid te zijn, zoo nutteloos voor het vaderland en de vrijheid besteed hebben... door onze schuld? neen door de schuld van hen, die ons trachtten te misleiden en te bedriegen.

Wij hebben ze gezien, die mannen, die ons vrijheid beloofden; wij hebben ze aan het werk gezien, en aan hun werk hebben wij ze leeren kennen. Goddank, dat die kennis ons nog bij tijds geworden is; ja, hun zeggen wij dank, dat zij nog bij tijds hunne wezenlijke bedoelingen hebben aan den dag gebragt, om ons in de gelegenheid te stellen, hunne vanen te verlaten, omdat wij nu inzien dat wij strijden zouden om aan anderen te bezorgen, wat aan onszelf zou worden onthouden.

Ja, wij verlaten hunne vanen, en men raape het woord *desertie* niet tegen ons uit. Trouwens; wij hebben onze voorwaarde tot het bondgenootschap gesteld; als onafhankelijke mannen hadden wij het recht voorwaarde te stellen; die voorwaarden zijn geschonden en overtreden, wij verbreken dus het bondgenootschap ten doen dit in onze volkomen onafhankelijkheid.

In twee woorden is ons besluit *kanbaar* gemaakt: het *behoud* beschouwen wij en beschouwen wij nog als noodlottig; maar zeldzaam noodlottiger beschouwen wij den *achteruitgang* en waar wij tusschen *ach* en *behoud* kiezen moeten; kan onze keuze twijfelachtig zijn?

Mannen van *vooruitgang*! legt uwen naam af, gij zijt dien niet meer waardig! Gij zijt dien niet meer waardig, omdat gij u met de mannen der *duisternis* vereenigd hebt, om een vrijheidmoordende daad te begaan; gij zijt niet meer waardig, omdat gij thans *de*

getoond hebt, mannen van *adhering* te zijn! Gij zijt dien niet meer waardig, omdat gij het hoofd gebogen hebt onder de bevelen eener allesdwingende dominocratie, die het openbare licht schuwende, in het donkere werkt, die niet ruitendijk voor haar gevoel door een verzoekschrift, aan uwe Kamer gericht, durft uitkomen, aan elk uwer eenen brief geschreven heeft, om u den haat tegen Rome, welken zij niet openlijk belijden durft te doen inzuigen. Het past u wezenlijk wel, ons te komen verwachten, ons aan het gezag onzer Kerk te overwerpen, gij die gedree de hoofden kroont onder uwe dominés: het past u wel, zonder eenigen grond van bewijs, zonder eenige demerande, zonder eenen enkelen regel te kunnen aanhalen, aan onze verbiedwaardige bisschoppen en kerkvoogden de nietherkiezing van den heer Storm toe te schrijven en u daarover in de laagste bewoordingen uittelaten, gij, die wij een onmisbaar stuk voor uogen kunnen houden, waaruit wij u bewijzen kunnen dat gij de bevelen uwer dominocratie hebt opgevolgd! Neen, neen! gij zijt ontmaskerd en tot loon daarvan hebt gij 1,200,000 Nederlanders van u vervreemd, welke gij bereid waart ter slagbank der vrijheid te voeren, maar die u wel zullen weten te ontkomen. Het vertrouwen van 1,200,000 Nederlanders hebt gij verloren, uitheroopenlijk verbrén en al wat catholiek in Nederland is, onttrekt zich aan eené partij, welke *opnieuw* in den mond heeft en *onderdrukking* in het schild voert.

Eenen wensch hebben wij slechts te uiten, namelijk dat God onzen geëerbiedigden Koning en de Regering behoeve van de heerschappij der dominocratie. Deze zoekt beide vrees aan te jagen voor ijdele spookten; maar zij zelve is het wezenlijke spook; inderdaad: de Catholijken verlangen niets anders dan in vrijheid onder de bescherming en in onderwerping der wet te leven, en wenscht levens die vrijheid voor allen; maar die onhandelbare dominocratie wil niets anders, dan heerschappij voor zich zelve en slavernij, onderwerping voor anderen, en weet middelen te vinden, zoo het schijnt, om tot in 's lands vergaderzaal werktuigen te vinden, om den ondragelijken scepeter der heerschappij te handhaven en op de Natie te doen drukken. Helas! Arm Nederland!

Met genoegen hebben wij gezien dat de *Amsterdamsche Courant* zich insgelijks verzet tegen den *sectegeest* welke de meerderheid der Kamer veroverd heeft. Wij zijn begeerig te weten, of zij volharderen zal, die mannen, die daar alle gevoel voor vrijheid verzaakt hebben, te ontkomen?

Wij danken zoo even van eenen brief door de dominocratie, individueel aan elk lid der Kamer gericht. Wij deelen den brief, uit de *Tijd*, hieronder mede, met de aanmerking, dat het post-scriptum gevraagd was onder den brief der catholijke leden.

Amsterdam, 9 July.

Edel Mogende Heer!

De dag na het, op welke de zaak van het *placet* door de Verleggenwaardigste des Volks staat te worden.

Wij hadden gemeend te mogen verwachten dat

uit den boezem der Natie niet openlijk en algemeen, door geschriften en adressen blijk van belangstelling in dezelve zou gegeven zijn, gelijk dat vroeger, toen er van een in te nemen Concordaat sprake was, het geval geweest is.

Dat te intusschen niet geschiedt, alleen een ongenoemd schrijver te Leyden, en de *Evangelische Kerkbode*, van den 2 en 9 dezer, hebben waardiglijk hunne stemmen doen hooren, wier woorden trouwens ook wel tot uwe ooren zullen zijn doorgedrongen. Misschien wel is een teruggedreind voor eenen stap, die van uiterst kieschen aard is, daar het er op aan zou komen, aan den eenen kant, openlijk te gewagen van het gevaar, dat voor Staat en Kerk aan Rome's bedoelingen, en aansien aan Rome's besluiten en breves kan verbonden zijn; en aan den anderen, de Hooge Regering opmerkzaam te maken, op hetgeen zij zou te doen hebben, om zich voor dat gevaar in veiligheid te stellen.

Het is dan ook juist om diezelfde reden, dat de ondergeteekenden tot nu toe hebben geschróofd, gebruik te maken van hun grondwettig recht, om zich door middel van petitiën tot de Staten-Generaal te wenden ten einde door de nieuwe Wetgeving het recht van *placet* gehandhaafd te zien, vreesende, wellicht meer, dan pligt en roeping het toelaten van hunne zijde bij te dragen tot de spanning, die, helaas! maar al te zeer tusschen het Rooms-Katholische en Protestantisme in ons Vaderland reeds bestaat, en waarvan in nu nog 100,000 Gode zij dank! Rome allera de schuld heeft te dragen.

Maar, treden wij dan niet oogenlijk met onze bezwaren op, wij kunnen niet nalaten, Edel-Mogende Heer! bij afzonderlijk schrijven, onze zorgen in uwen boezem, en in dien uwer Protestantische Medeverleggenwaardigste uit te storten.

Het zou ons niet voldoen, in zoodanig schrijven de zaak zelve van het *placet* voor u te ontwikkelen, of de gronden voor en tegen hetzelfde uiten te zetten en te beoordeelen. Wij mogen het vertrouwen niet zonder opzettelijke en rijpe overweging dier aangelegene zaak, zult gij op den dag der beslissing in de vergadering van 's Lands afgevaardigden verschijnen.

Maar het is ons behoeve, u te zeggen, wat pijnlijke gewaarwording het bij ons te weeg brengt, wanneer wij de Hooge Regering gereed zien, een der heiligste regten van de Kroon prijs te geven; een Vorstenrecht, even oud, als de Betrekking van de Kerk tot den Staat, nadat zij als op zich zelf staand ingestaan was opgetreden; een recht, waarvan Katholijke Vorsten, van Filips II in vroegere, de Keizer van Oostenrijk in onze eeuw, zich niet hebben laten berooven; een recht, waarvan de Regering de handhaving aan zich zelve, aan hare eigene waardigheid, aan de rust van den Staat, aan de veiligheid der overige gezindten verschuldigd is.

Te pijnlijker is ons dat, Edel-Mogende Heer! omdat er, na hetgeen te dien aanzien in België en Ierland geschiedt is, niet aan te twijfelen valt, of de Ultramontaanse partij die rustelooze voortgaat in hetgeen de magt der R. K. Kerk kan uitbreiden, heeft het er op gezet om zich ook in Nederland, het eens Protestantsche Nederland, van dien lastigen band te ontslaan. En, wanneer wij in het oog houden, dat de strafbepaling, waarvan wij spreken, in het Ontwerp van 1842 werkelijk werd aangetroffen, en destijds uit zoo hevige roedings van de zijde der Ultramontanen heeft aanleiding gegeven, dan zal, wordt dezelve thans niet opgenomen, daarin maar al te duidelijk een triumf, door die partij behaald, te zien zijn, waarop zij, met hoop en lof aan de Regering toegewand, zich niet weinig zal laten voorstaan, en waardoor haar zelfvertrouwen in niet geringe mate zal worden aangewakkerd.

Mogt toel de Regering die waarheid erkennen, die door de geschiedt ons zoo nadrukkelijk wordt

bevestigd, dat elke poging, om den Ultramontaan-schen geest door concessies te bezweren, slecht strekt, om denzelven te stouten te maken en aan te vuren, en Rome met meer thunders, dan volbrengt, opperheerschappij kan te vreden zijn.

Wij menen vóór ons gezigt te stellen met de bewering dat een preventieve maatregel noodeloos, een repressieve, in geval van overtreding, genóegzaam is, diep gevoelen we de waarheid van het antwoord, reeds in 1657 door de R. K. Raadsleden van Brabant gegeven, toen de pauselijke Internuntius te Brussel hetzelfde beweren dreef: « *De laisser courir* » dus spreken ze « *les bulles, pour empêcher leur exécution par après, quand on trouveroit, que Sa Majesté ou ses sujets auroient intéressés, auroit se laisser blesser, pour être pansé et curé par après; il vaut mieux, de conserver une chose entière, que de la laisser rompre, pour la refaire; et tel pourroit être le destructeur de son jugement, que par après il seroit du tout irréparable, et cette irréparabilité en un cas, démontre, que ce remède ne peut être reçu en nul.* »

Met vol vertrouwen op de reinheid en zuiverheid Uwer bedoelingen, bidden we van God, dat de overeenstemming uwer inzichten met de uitkomst der beraadslagingen mogen openbaar worden en alzou de gevaren worden afgewend, die, maar onts innigste overtuiging, de toekomst van Nederland en van het rijk van licht en waarheid in hetzelfde, bedreigen. Met deze gevoelens bevelen wij Uw Ed. Mog. in Godes heilige beoachting, de gelegenheid waarnemende, om u van onze bijzondere hoogachting te verzekeren.

De Predikanten der Nederduitsche, Waalsche en Engelse Hervorinde Gemeenten, uittakende der Ring van Amsterdam.

Namens de Directie,

IS. PRINS, h. t. Prætor.

G. A. VAN LIMBURG BROUWER, h. t. Secretaris.

Ook met het volste vertrouwen op Uwe parlementaire onpartidigheid, bidden wij het denkbaar dat het u minder welgevallig zou kunnen zijn, indien wij bovenstaande missive persoonlijk uit tot u rigtten. Om die reden onthouden wij ons daar van bescheidenlijk; maar wij meenen toch, aan Hollandsehe trouwheid en openhartigheid verschuldigd te zijn, zelve ter uwer kennis te brengen, dat wij geoordeeld hebben, met toedienig schrijven ons te moeten wenden tot die leden der Kamer, die gesacht moeten worden, met ons in godsdienstige beginselen overeen te stemmen. Wij verzoeken u, de toezending dier wel uit dat oogpunt te willen beschouwen.

U. S.

G. A. VAN LIMBURG BROUWER, h. t. P.

KERKELIJKE STAAT.

Brieven uit Italië melden dat de nieuwe secretaris van Staat, de kardinaal Ferretti den 14 July te Rome aangekomen zou zijn. Men meldde ook dat Mgr. Rusconi benoemd zou worden tot ondersecretaris van Staat, ter vervanging van Mgr. CARLON-BILBO.

L'Univers heeft belangrijke tijdingen ontvangen te hebben, dat bij de nieuwe indeeling der groote departementen van Staat, de kardinaal Gizzi dat van buitenlandse zaken zal behouden. Te Rome heeft een groot volksfeest plaats gehad ter gelegenheid van de plaatsing van het standbeeld van Pius IX op het plein del Popolo. Hetzelfde werd door dertig *abbati* gedragen. De afgeleene *statu* was des te groter, wijnschen tevens den vijfden vierde van de nitvaardiging der amnestie.

ZWITSERLAND.

Een overzicht van het uiterste op den Zwitserschen Landdag behandelde zal onze lezers voor zeker niet onwelkom zijn.

Het is thans algemeen bekend dat de legaten van Oostenrijk, Pruisen, Rusland en Beieren onthouden hebben, de opening der bij de vrede

Wij spreken niet van de pauselijke nunciatur, welke nooit die pligtheid, noch te Zurich, noch te Bern bijwoont, omdat zij in protestantsche tempels geriefd wordt, welke de vertegenwoordigers van den H. Stoel niet kan betreden, zonder aan zijne waardigheid te kort te doen. De vrienden legaten, welke naar verblijf te Bern gehouden hebben en de minister van Sardinië, die te Lantanne verblijft, waren er tegenwoordig. De zaak-geschiede van Engeland, die eenige dagen vroeger een klein staatkundig feestmaal ter eere van den voorzitter den heer Ochsenstein en van zijnen plaatsverzoeker den heer Fank aangelegd had, mocht de onafhankelijkheid ondergaan van den eersten heer gasten hevig tegen het engelsch gouvernment te hooren uitvaren en beschuldigen het almeene gevoel eener gansche natie met vopten geestes te hebben door dezelfde onverschoonbare serventie in Berloghillet engelsch phlegma, de heer Peel onblijft trachtte te bewaren bevoegde slechts ten halve het ongenoegen, dat deze verwachte uitval hem aandeed.

De afgevaardigden der zeventien katholieke kantons hebben zich gekweten van het bezoek aan den voorzitter, door de etiquette voorgeschreven en het gebruik van de hofelijkheid genoot, ofschoon de avoyer Nechauss, hoofd der Bernische deputatie, in 1844 zich van deze pligtploeging onthouden had, als den avoyer Siegwart Müller, voorzitter van den Landdag, welke dat jaar te Lucern gehouden werd; doch zij hebben zich eenparig onthouden te verschijnen op den voorgedraagen federalen maaltijd, waarbij de voorzitter op den dag der opening, de vertegenwoordigers der twee en twintig kantons afwezig. Daardoor hebben zij de waardigheid van een kantons gehandhaafd en eenige onstuijmege oorzaken, welke de door die wijze veroorzaakte opwerpingen zou hebben kunnen uitlokken, vermeden.

De eerste onafhankelijke verrigting, waarin de verzamelde geest van den Landdag doorstraalde, was de ontzetting van de heer van Gonsenbach, secretaris van staat der Confederatie, die dezen post bekleedde twintig jaren bekleed had. Ofschoon protestant en liberaal, kon hij aan de radikale factie niet meer behagen, omdat hij afstamt van een adels geslacht van zijn kanton en hij de decoration van een aantal vreemde orden aangenomen en gesloten had, welke hem verleend waren na diplomatische transactien, tot welke hij altijd gebezigd werd. Weldra zal waarschijnlijk de beurt komen aan den heer Amshyn, kanselier der Confederatie, die het ongeluk heeft van tot de oude aristocratie van Lucern te behooren, tenzij de invloed van den vader, die sedert lang aan het radicalismus hecht is, den storm afweert, waarmede de wegandering van zijnen ambtgenoot hem bedreigt. Deze voorvallen geworden door eenen griffier van den kantons raad van Herisau, uit het kanton Appenzell. De heer Gonsenbach, na deze vervanging, heeft bediening niet tot het laatste van het jaer 1845 behouden, heeft zijn onmiddellijk ontslag aan den Landdag ingediend, en deze heeft het onmiddellijk dankbetuiging aangenomen.

Het radikalisimus schijnt niet eenduidig te omtrent het geschikte en minst gevaarlijke middel om, zoo als het zeg, den Sonderbund tot de te brengen. Terwijl de klub van den Beer te Lucern en zijne aanhangers een onmiddellijk oorlog tegen de verbondene kantons verlangen, stemt de radikale advokaat Megyler, voorzitter van den grooten raad van Bern, voor eenen blokkadeoorlog en stelt hij voor de kleine kantons uit te roeien, door de aanvoeren van koren, waaraan de bergachtige landstroken eene zoo groote behoefte hebben, tegen te houden en alzoo hen te dwingen om op genade over te geven.

Indien de liberale advokaat de geschiedenis van vaderland beter bestudeerd of onthouden had,

zou hij weten dat dit middel van betreding tot het zwinghanismus reeds beproefd was door de twee magtige kantons Bern en Zurich, en dat juist dit middel van geweld de bevolking van Schwytz dwang, hare bergen te verlaten en, slecht gewapend en niet meer dan 300 dapperen telde, onverwacht het zwinghanische leger, 20,000 man sterk en van een geduchte artillerie, voor dien tijd afdien, voorzien, te overvallen, en dat zij dat leger eene algeheele nederlaag toebragt, het kamp en al de bagaasjen overruesterde en vele duizenden gewond of gedood te hebben. Dit is de geschiedenis van den vermaarden slag van Cappel, welke nooit uit het geheugen der protestantsche kantons moest gewischt worden.

Volgens het plan van den heer Megyler, zou het kanton Bern zich belasten met de wacht van den Brünig, eenen vrij hoog berg, welke aan het einde der vallei van het kanton Unterwalden gelegen is; Tessino zou den weg van den St. Gotthards berg bewaken en Zurich zou eveneens handelen tegens de communicatien van Schwytz. Doch al die gebeurtenissen zijn voorzien door de gemeensd kantonen, die den noodigen voorraad opgedaan hebben, opdat hulle bevolking nog zoo spoedig niet van honger sterfe, en de aanvallende kantons bedenken niet dat de centrale ligging der catholijken in staat zou stellen elk oogenblik eene uitval op eene of andere dier stellingen te doen en haare vijanden zoodanige gedeeltelijke nederlagen zoud kunnen toebrengen, dat zij al spoedig van deze wijze van oorlogvoeren zouden afzien.

Door eenige militaire opperbeurden van het bernsch radicalismus zijn nog andere gevoelen uitgebragt. Volgens hun plan zou Bern den overtocht van den Brünig dwingen, terwijl de troepen van Zurich, langs het meer van Zurich voorttrekkende, zouden beproeven den overtocht van de Lotz te dwingen om zich van daar naar het heiligdom van O. L. V. der Kluisenarts te begeven, en het zelve aan moord en plundering over te geven. Doch deze gebeurtenis is evenzeer door de kleine kantons voorzien, en zij versterken die twee overtochten. Daarheen zouden zich die geduchte oerbeschutters begeven, welke in 1798 8,000 dar met een gefendel fransche soldaten deden ontkomen. De toegang tot Lucern en die tot Freiburg zijn insgelijks door versterkingen en veldartillerie beschermt; het gedenken van Freiburg heeft den wizen maatregel genomen wagentreinen aan te leggen, door middel van welke het zijne troepen en landstroom met den meesten spoed naar al de besaigde punten kan vervoeren. Wat Wallis betreft, dezelfde ligging en de dapperheid der inwoners maken het onverwinnbaar. De toegang tot het zelve, tuschen twee bergen ingeklamd, maken de verdediging zoo gemakkelijk dat er geheel andere troepen dan die der vrijkorpsen gevorderd zouden worden om er door te dringen. Deze toestand van zaken verklaart allezins het groote verschil van gevoelen over de middelen welke aangewend zouden moeten worden, om de catholijke kantons in slavernij te brengen.

Den 19 zijn bij den Landdag de beraadslagingen over het catholijk verbond aangevangen. De afgevaardigde van Zurich heeft de eerste het woord gevoerd, daarna hebben die van Lucern, Serr, Schwytz, Unterwalden, Friburg, Solothurn, Schaffhausen, Appenzell, Graauwunderland en St. Gallen gesproken. De debatten zijn tot den volgende dag uitgesteld.

ENGLAND.

LONDEN, 21 juli. Morgen zal de koningin eenen bijzonderen raad op het paleis Buckingham houden. In dien raad zal de redevoering, bij het verdragen van het parlement aan de koninklijke goedkeuring onderworpen worden.

Het hoofd der beschermende partij lord George Bentinck, heeft in het Lagerhuis geïnterced tegen de voorstelling, door sir Robert Peel gedaan aan

de kiezers van welke hij zijne herbenoeming voor het Parlement verzeekt, zij welke voorstelling hij wijst op de uitkomsten der door hem gevolgde hofpolitiek. De edel lord vermeende, dat zoo die voorstelling onwederlegd bleef, zij eene aadeeligen invloed op de aanstaande verkiezingen zou kunnen uitoefenen en hij trad dus in breedvoorige ontwikkelingen om te bewijzen dat het stelsel van sir Robert Peel op valsche gronden rust en vooral niet die gelukkige uitkomsten heeft opgeleverd, waarover hij zich beroemde. Ten slotte vroeg lord George Bentinck mededeeling van vergelijkende staten der ontvangsten van den Staat sedert het jaar 1842, tijdstip der eerste wijzigingen in het stelsel van financiën en handel tot het jaar 1847.

Na eenige beraadslagingen, waarbij ook het verdediging van sir Robert Peel was aangevoerd, is de motie van lord G. Bentinck zonder oppositie aangenomen.

De kamer heeft heden hare beraadslagingen hervat over de derde lezing van de bill betrekkelijk de oprigting van een nieuw bisdom te Manchester. Sir James Graham heeft de verdediging voor drie maanden gevraagd, uitroefde de bill de bepaling inhoud, dat de nieuwe bisschop geene zitting in het Hoogerhuis zoude hebben, welke bepaling hij vernederend achtte voor de gevestigde Kerk. Lord John Russell verdedigde die bepaling door te zeggen, dat indien hij voorstelde aan de nieuwe bisschoppen zitting in het Hoogerhuis te verlenen, zulks den billiken nagver zou opwekken der afdelende protestanten en der catholijken.

IRLAND.

Ziehier het antwoord van den Onderkoning van Ierland op de zittingen van het adts van de stedelijke corporatie van Dublin, over de herroeping der Unie.

Retrekkelijk de oorzaken dier rampen, en de aard der middelen, welke tegen dezelfde aangewend zouden moet worden, koestert zij bepaalde gedachten, welke zij ook blootgelegd hebt. Ik eerbiedig dankte even als ik elke dankwoord, welke ik eerlijk en gemoedelijk acht, eerbiedig; en, mijnne heeten, ik houd mij verzekerd, dat ik zonder aarzelen van u denzelfden eerbied voor mijne overtuiging verwachtten mag; zij is de vrucht van rijpe overwegingen en verschillen over eenige hoedpunten en vooral over het instellen van twee verschillende wetgevingen voor Engeland en Ierland hemelbreed van de uwe, doch ik acht het noch tijdig, noch raadzaam op dit oogenblik daaromtrent in ontwikkeling te treden.

In de vergadering van het republiekantschap van maandag 11. heeft de heer John O'Connell met kracht de beschuldiging afgeworpen alsof de associatiedaden van feitelijk geweld tegen het Jonge Ierland nog uitgesteld hebben. De vergadering heeft een besluit genomen, waarbij zij haar leedwezen over de plaats gehad hebbende toneelen van wanorde uitdrukt.

SPANJE.

MADRID, 17 juli. Voor het vertrek der koningin naar La Granja, hetwelk heden avond heeft plaats, zal de hertog van Glücksberg, fransch ambassadeur, op zijn verzoek ter audiëntie bij R. M. ontvangen worden.

De Carneg meldt dat de generaal Concha reeds een gedeelte zijner kavallerie naar Spanje teruggezonden heeft.

De Guberna meldt dat het gouvernement eergelang de officieele bescheiden, betrekkelijk de onderhandelingen tuschen den minister van buitenlandse zaken en de vertegenwoordiger der koningin van Engeland te Madrid, tot de bevrediging van Portugal gevoerd, zal mededeelen.

De Diputación deel tijdingen uit Portugal welke ver van gunstig zijn: ofschoon de diplomatiek gebundigd is, zou volgens het rust in het geheel niet hersteld zijn en over alle

deelen desrijks wordt nog geen geklame oorlog
 ginderd. Lissabon zelfs is van een synagog door de
 regering bevestigd bedreigd geworden. De
 sibous is obuzen. **FRANKRIJK.**
 Parijs 22 July. De koning en de koninklijke
 familie zullen zich dezer dagen naar Lu begeven.
 Men zegt dat aan het ministerie Interpellatiën
 zullen gerigt worden betrekkelijk de acte van ver-
 noodschap van zekeren Tallbot door den *Courrier*
Martins bekend gemaakt.
 De nieuw kardinalen, Mgr. Dupont en Mgr.
 Giraud zullen in de eerste dagen van augustus te
 zamen naar Rome vertrekken om een bezoek bij
 den P. vader af te leggen.

De ingezetenen van Macon hebben zondag 11.
 een groot feest ter eere van den heer de La-
 martine georganiseerd. Men zegt dat op 2, 20 augustus
 rep. Onder hen die van buiten kwamen, merkte
 men een aantal personen op in de middeleeuwse
 kleeding, welke op vele plaatsen nog voor plechtige
 gelegenheden bewaard wordt.

Voor vijf ure was de vergadering voltallig; doch
 herveder dreigde meer en meer en bij het einde
 van den zitting ston den heer Rodandis waire
 van Macon op zijn voeten ter eere van den heer de
 Lamartine wilde voordragen, moest men eene pa-
 rapraaf oeteken om zijn handschrift te bewaren.
 Het verdrag van den heer de Lamartine te hooren
 spreken hetwelk men weder op zijn plaats. De wede-
 naar dreef twee en een half uur gesproken. Zwa-
 rede werd dik wils afgebroken door het handgeklap
 en de toejuichingen der aanhoorders.

Men leest in de *Revue du Midi*: De perw. heer
 Chamaison, voormalig kweekeling van het semi-
 narie van Toulouse, is te Marseille aangekomen,
 alwaar hij door eene gemaaldheid wordt terug-
 gehouden.

Die grootsmoedige verkondiger van het Evangelie
 komt uit de diepte van Cochinchina, hetwelk hij
 sedert jaren met zijn zweet besproeit, om door
 zijne lessen en voorbeelden de jongelingen, die zich
 voor het seminarie der vreemde zendingen bestem-
 men, te doen versien, arbeid der prediking en het
 martelaarschap voor te bereiden.

De heer Chamaison, vergeet niet zich de lichamen
 van den heer Delamothe en van den eerbiedwaar-
 digen Jaccard, die den 21 september 1838 in
 Cochinchina den marteldood stierf.

Deze kostbare overblijfselen zijn bestemd voor het
 seminarie der vreemde zendingen, reeds zoo rijk
 aan vlaamse vransen en prelaten der kinderen
 welke uit dezelfde boezem voortkwamen.

De heer Chamaison heeft aan een dagblad geschre-
 ven dat hij zich gevangen zal stellen, zoodra de
 debatten over zijne zaak zullen geopend worden.

Men zegt dat de prins Torlonia met de ma-
 schappij Lamotte te Parijs een akkoord heeft aange-
 gaan voor de onderneeming der ijzeren wegen in de
 Rijnlandsche Staten. Men zegt, en hij dat een miljoen
 in de schatkist van het rijnlandsch gouvernement
 zal gestort worden, als waarborg voor de uitvoe-
 ring.

De kardinaal-aartsbischop van Bourges heeft,
 bij de inwijding van den middele spoorweg des eer-
 sten orde, welke in zijne bischoppelijke hoofdstad
 aandoen, gezegd.

24 July. Gisteren heeft het hof der Pairs een
 begin gemaakt met de zitting over de heer
 Pellapra. Daar de zaak zeer gevorderd was zijn
 dezelfde niet van langgen duurt geweest. De heer
 Pellapra heeft bekende veifige belooning ontvange-
 ten hebben voor zijne tusschenkomst bij den
 niteel Leste, ten verkrijging van de bewuste con-
 cessie. De advocaat Chaiist-d'Ange heeft de verde-
 diging van de beschuldigde voorgedragen. Men
 denkt dat hij tot eene zware boete zal veroordeeld
 worden, zonder verlies der burgerrechtrepen.

Het schijnt zeker te zijn dat de maarschalk
 Soak zijn ontslag gevraagd heeft. De heer Guizot
 zou bepaaldelijk tot voorzitter van den ministerraad
 benoemd worden, terwijl de maarschalk Bugeaud
 de portefeuille van oorlog zou verkrijgen ter ver-
 vanging van den heer Trezel.

BERTOGENBOSCH, 26 July.
 De overtuigende radacteur van de *Burger*
 is voor den regier-commissaris gedagvaard wegens
 een artikel, in gemeld blad van den 23 July voor-
 komende en geteekend R. de Bruin.

De *Zeerikzassehe Nieuwspode* is gedagvaard
 wegens het overnemen van een artikel uit *Asmodee*,
 hetwelk gecrimineerd wordt als aanrandend voor
 de eer en de kieschheid van den minister van War.
PER OVERLAND-MAIL.
 Een onzer Batavische vrienden meldt ons het
 volgende: Pastoor Staak, de Radang, de enige R.C.
 geestelijke in Neerb India, is verschrikkelijk ver-
 moord. Een zijner bedienden, dien hij verscheiden
 waalen van ontrouw en dieftal overtuigd en vader-
 lijk vermaand had, heeft hem door zeventien won-
 den gruwelijk het leven ontrouft. Hij was een
 waar christen. (Dagblad.) houbg

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.
Zitting van 23 July.

In deze zitting is besloten, dat over het voor-
 stel van den heer Hoffmann, waarover vroeger
 algemeen verslag is uitgebragt, zal worden ber-
 raadslagd op aanstaanden maandag des morgens
 ten elf ure.

De president stelde vervolgens voor, om den
 aanvang der beraadslagingen over de begrotings-
 wetten, waarover mede reeds vroeger algemeen
 verslag is uitgebragt, te bepalen op aanstaanden
 dinsdag.

De heer Duymaer van Twist verklaarde zich daar-
 tegen. Hij wenschte dat alvorens andere wetten
 met de begrooting in verband staande, zou worden
 afgehandeld.

De heeren van Goltstein en van Heemstra on-
 derscheunden dit. De eerste wilde eerst de wet op
 het stem- en kiesrecht, de tweede die omtrent de
 rooge behandeld hebben.

De heer Lubben ondersteunde het voorstel van
 den president.

Bij hoofdelijke omvraag wordt het voorstel met
 eene meerderheid van 32 tegen 15 stemmen ver-
 worpen, zoodat de dag der beraadslagingen nader
 zal worden bepaald.

De commissie tot de verzoekschriften heeft, bij
 afsluiting van de heeren Borski, van Leeuwen en
 Egter veralag gedaan op een aantal requesten.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen
 over het ontwerp van wet strekkende tot opheffing
 van het bijzondere fonds voor de proceskosten. Die
 beraadslagingen worden geopend.

De heeren de Jong van Beek en Donk, Hoffmann
 en van Goltstein hebben achterevolgens daarover
 het woord gevoerd en eenige inlichtingen en op-
 helderingen te dien aanzien verlangd.

Z. Exe. de minister van finantien heeft het ont-
 werp verdedigd en onderscheidene inlichtingen
 gegeven.

De heer Hoffmann heeft nog nader zijne bezwaren
 ontwikkeld en den minister beantwoord.

Daarna worden de beraadslagingen gesloten. Men
 gaat tot de stemming over: Het ontwerp wordt
 aangenomen, met eene meerderheid van 48 stemmen
 tegen eenen (die van den heer Hoffmann). Het zal
 worden gezonden aan de Eerste Kamer.

Vervolgens is de vergadering waarschijnlijk tot
 aanstaanden maandag gescheiden.

LATERE BERIGTEN.

Den 20 is op den Zwitserschen landdag de kwestie
 van den *Sonderbund* beslist; twaalf en twee halve
 staten hebben het catholiek verbond ontbonden,
 verklaard en dit besluit verdedigend gemaakt voor
 de catholijke kantons, Lucern, Wallis en Zug
 hebben een protest in het protocol gevorderd.

Den 22 zal de kwestie der uitvoering ten berde
 gebragt worden.

Te Berlijn hebben eenige onlusten plaats gehad
 ter zake van eenige opkoozers, die den prijs der
 aardappelen wilde doen stijgen. De rust is spoedig
 hersteld geworden.

De koningin van Engeland heeft den 23 het
 parlement in persoon, door eene aanspraak, welke
 niet veel belangrijks hehelst, verdaagd en te kennen
 gegeven dat haar voornemen was, het Parlement
 te ontbinden.

De heer New, anglikaansch onderpastoor van
 Christ Church, parochie van St. Pancratius heeft
 afgeleide eene brief, het anglikanisme afgezworen
 en in den schijn van de catholijke Kerk terug te
 keeren. Een onder pastoor dier parochie heeft
 zijne bediening nedergelegd.

Toen de koningin van Spanje het paleis te Madrid
 verliet, had zij den wensch uitgedrukt dat de koning
 hou, gedurende hare afwezigheid niet zou betrekken.

De koning gaf des anderendaags bevel alles tot
 zijne ontvangst gereed te maken, waaraan voldaan
 werd. Doch weldra kwam de generaal Curdora,
 met een bevel van den minister van oorlog voorziën,
 die de deuren van het paleis deed sluiten en den
 koning samen met de koningin chel verbod, om
 halspaleis te hertreden, halskenda.

Het hof der Pairs heeft vrijdag avond zijn arrest
 tegen den heer Pellapra uitgesproken. Even als de
 heeren Cubieres en Parmentier is hij veroordeeld tot
 10,000 fr. boete en het verlies der burgerrechtrepen.
 Men verzekert dat de heer de Lamartine voor de
 jury zal gebragt worden, wegens wijzenlaatske re-
 dovering te Macon, ingesproken te heb 750000

De heer Leste bevindt zich in eene gevaarlijken
 toestand. Eene hersenontsteking bedreigt ernstig zijn
 leven.

De heer Benier, die van verduistering in militaire
 administratie en van valsheid in geschriften be-
 schuldigd wordt, heeft zich gevangen gesteld om
 te worden ondervraagd.

Advertentien.

PUBLIEKE VERKOOPING

De Notaris J. H. Schadd

zaterdag den 6 Augustus 1847, des nachts
 middags ten 5 ure, in de huize van de wed.
 WELSWELLE in het Scheepje, aldaar
 in het openbaar, om gereed geld,
 te verkoopen:
 Een Tjalkschip,
 genaamd de 2 Gebroeders, zijnde lang
 19 Ellen, 8 Palmen, 1 Duim, 3 Stre-
 pen; — wijd 4 Ellen, 5 Palmen,
 2 Duimen, 8 Strepen, met een
 opvoeren 80 Palmen, 14 1/2 Streden,
 inhoudende 77 Tonnen, met dezelve
 Inventaris; mitsgaders

eene Roei-Boot,

beiden liggende in de Haven te *Maalwijk*.

Nadere informatie zijn op *franca*, naar
 vraag te bekomen ten Kantore van ge-
 noemden Notaris.

Graanmarkt

Van **ROGGE** 9.65 a / 10.35, **BOEKWIJF** 10.00 a / 10.75,
HANER 15.65, **NIEUWE ROGGE** 9.35, 10.00, a / 10.75.

OPGAVEN van de Hoofden der Rivieren de Maas te Grave en van
 de Driete Bosch, waargenomen des vroggens ten Stree.

Dag	MAAS TE GRAVE			DRIETE TE BOSCH		
	BOYEN	GEWASSEN	GEVADEN	BOYEN	ONDER	GEVADEN
23	18	18	18	18	18	18
24	18	18	18	18	18	18
25	20	20	20	20	20	20
26	20	20	20	20	20	20

De O. ter's Bosch is 4 el 11 duim boyen AP.
 Hoogte van den Rijn te Keulen, 23 July
 voet 6 duim.
 Ter Oudekerk van D. A. A. DE ROOY